

NÉPI EGYSÉG

POLITIKAI NAPILAP

Feladat szerkesztő:

Kurkó Gyárfás

Bejegyzve a Brassói törvényszéken G. II. 1768/1944 szám alatt

Engedélyezte: Cenzura Militară

a Presel sub No. 1437, 7. X. 1944

A demokrata jogokért harcolni kell

Irta: KURKÓ GYÁRFÁS

A felszabadító Vörös Hadsereg átvonulása után a jóhiszemű népből igen sokan hitték, hogy egyik napról a másikra megszületett a demokrácia. Igem sokan adtak még soraikban is, akik elvárták, hogy a szólásszabadság visszaadásával időben a demokrácia teljes gyümölcsét érezzék, holott világosabb volt a napnál, hogy a jogokért harcolni kell. Mások meg vélekedtek, hogy talán jobb lesz a semmisség, mert nem lehet tudni előre, hogy válnak-e dolgok. Akadtak bőven agyarok s vannak még ma is, akik szívesebben választanák az úgynevezett történelmi pártok reakciós politikájának a követését. És ez természetesen is.

A kezdeti semlegesség már is laborosult a velük való együttműködéssel. Időrekes a széles néptömegek minél védtebb állapotba való taszítására. És ilyenkor a fasiszta maradékok és a reakciós bor szövetkezésének biztosítására.

A pillanatnyilag megrémült reakció szökeztet tábora nem maradt tétlenül, nem gátra meg önmagát és a leggyengébb lendülés pontján azonnal meg is kezdte a támadását. Az önkénteskedésen akhamar átesetek és mint udonsült „demokraták” folytatták azt a rablóvilkos munkát, melyet a Szovjetszövetségből való tessékélésükkel kénytelenek voltak abbahagyni.

A rablóháború meggrazdagodott nyenyek kis táborának azonban erkölcsi alapra volt szüksége és ebben igen jól kiképeztek magukat Göbbels mesterük iskolájában. Céljuk elérésére az eszközök nem számítanak. Első és leghatásosabb fegyverük a fajgyűlölet. Ezt természetesen mindig a legvédtelenebb áldozaton alkalmazzák és ez ma éppen a magyarságnak azon tömege, amely a NDA kormányzati munkatervének alapján áll. Hogy ez a tömeg miért választotta ezt az utat? Aki épének érdekeit nem téveszti össze az 100 holdas egyéni birtokok érdekeivel, z most nem választotta ezt az utat? Aki épének érdekeit nem téveszti össze az 100 holdas egyéni birtokok érdekeivel, z most nem választotta ezt az utat?

Ez az áldemokrácia a Bélin-Róma tenetéről szakadt le és ezt, ma hála Istennek, nemcsak a NDA-ba tömörült széles töpretegek látják hanem az úgynevezett „történelmi” pártok demokrata szárnya is, amely egyre nagyobb számban csatlakozik az Arcvonal munkatervéhez. Meggyőződhetek arról, hogy az ország sovinszának nem számít, bármilyen nemzetiségi és „nyenyek”, hogy mi a fajta munkásokat vagy parasztiakat lövönek halomra, vagy csuknak le, ha azok jogaik érvényesítéséért harcolnak.

Ha nem sajnálták saját nemzeteik virágát, az ifjúságot százazreivel lemészároltatni, hogy többrezer holdaik mellé még többet raboljanak és békés népeket rablóháborúba vessenek, akkor ma nem lehet „modál” ozni, ha ugyanazok az utak a helyi tömegbe lövnek és lövönek. Mert földről van szó, amely nekik termett s amelyen csak korbáccsal dolgoztak. A megszáporítása helyett az eddigiről is lemondani?

Azt már nem! S még ráadásul valódi demokráciát adni, a nemzetiségek jog-egyenlőséghez juttatni? Azt még úgysem! Hogy a nemzetiségek adófizetésben előjárjanak, azt még megértették. De egyébként inkább kényszermunkát és haláltáborot nekik, hiszen ők a fasiszták. S ha vannak, akik azt nem hiszik el, akkor gépfegyvert nekik!

Már pedig úgy a román, mint a magyar demokrata erők zavarják, mert a Dâmbovíta és Constanța megyék földműves társadalma éppen úgy, mint a Marostorda, vagy Háromszéke meggyőződött, hogy a demokráciát csak maga a nép valósíthatja meg. Ehhez pedig szervezkednie kellett és kell! Ezt meg is kezdte és ezen jogos föllépésében oldalán van a legerősebb szövetsége a munkások és a NDA-ba tö-

mörült és tömörülő becsületes demokrácia hatalmas tábora.

A korbácsosok és a jogait követelő néptömegre lövők tábora vezen példát arról a hídvegi Boér Sándor földbirtokosról, aki a NDA munkatervének megjelenése után nyomban felajánlotta nagybirtokának a felosztását, kijelentve, hogy ő 50 hektárból is rendesen meg tud élni. Aki így gondolkodik, az az Arcvonal munkatervének híve és a nép szívesen látja soraiban.

A nemzetközi fasiszta-reakciós szövetség azonban nem így képzei el, mert becsületes munkából nehéz megélni és inkább választja a halált. Természetesen nem a saját, hanem a nép halálát.

De ezúttal túllétek a célon, mert a nép, amelyet a szabadság szele megérintett, erejének tudatára döbbent és többé nincs

hatalom, mely az igazi demokráciáért indított harcban fel'artóztathatná. Ebben a harcban mellette áll a szövetséges hatalmak tábora, elsősorban nagy szomszédunk, a Szovjetszövetség dicsőéges néphadserege.

Hazánkban, ha valaha szabadok akarunk lenni, akkor egyetlen kiút van és ez az igaz-vér'g becsületes és őszinte demokratikus életforma. Ennek a megvalósítását pedig csak a NDA, és annak munkatervéhez csatlakozó népi erők biztosíthatják. Azok pedig, akik ezen történelmi fejlődést nem tudák megemészteni, szomorúan fogják majd tapasztalni, akárcsak gögös hitlerista szövetségeik, hogy az „új Európában”, melyet annyit hangoztatnak, csak becsületes munkából lehet megélni.

Angliában nem maradhatna uralmon a Szovjetszövetséggel szemben ellenséges kormány

(London) Londonban a Vörös Hadsereg évfordulója alkalmából a S'oll-színházban hatalmas ünnepeket rendeztek. A nézőzór 2500 helye már jóval az előadás megkezdése előtt színlőig megtelt a kö-

zönséggel, úgyhogy a kimaradtaknak több ezernyi tömege részére egy közeli teremben külön ünnepséget tartottak. Az előadásra érkező magasrangú szovjet tiszteket rendkívüli ünneplésben részesítették.

Az előadás során lord Strabolgi is beszédet tartott. Többek között a következők mondotta: „Ebben az országban egy kormány sem állhatja meg a helyét, még e héten át sem, amelyik ellenséges politikát folytatna a Szovjetszövetséggel szemben

A Nemzeti Demokrata Arcvonal tanácsa bejelentette, hogy a végsőkig folytatja a harcot a fasiszmus ellen

A tábornoki kar sem vállal közösséget Rădescu ténykedéseivel

A moszkvai rádió Rădescu miniszterelnök kihívó magatartásáról

(Moszkva) A moszkvai rádió románnyelvű adásában a szombati romániai eseményekről póllag a következőket mondta:

Részlet Rădescu tábornok február 24-én tanultóit kihívó magatartásáról. Szemtanuk állítása szerint újabb adatok kerül-

tek napvilágra Rădescu tábornok kihívó eljárásával kapcsolatban. Kétségtelenül bebizonyosodott, hogy a tüntetők ellen, minden kihívás nélkül, a belügyminisztérium épületéből, a királyi palotából és a rendőrprefektúráról tüzet nyitottak.

Kiderült, hogy a királyi palota mögötti udvaron nagyszámu katonaságot helyeztek el, más osztagok pedig tehergépkocsikkal készen álltak arra, hogy szükség esetén szintén közbelépjenek a tüntetőkkel szemben.

A Nemzeti Demokrata Arcvonal tanácsának közleménye

A Nemzeti Demokrata Arcvonal tanácsa a következő közleményt adta ki: A NDA tanácsulése keretében részletesen átvizsgálta a politikai helyzetet, azzal a durva és kihívó támadással kapcsolatban, amelyet Rădescu a Maniu vezetés alatt álló reakciósok közvetlen támogatásával hajtott végre.

A NDA tanácsa a politikai válságot nyíltan tekinti és ezért szükségesnek véli a harc erőves és habozás nélkül való folytatását Rădescu lemondásáig, és a NDA kormányzati programja alapján álló ama kormány megalakításáig, amely egyedül képes az országot a jelenlegi végronállással fenyegető helyzetből kivezetni.

A NDA tanácsa megállapítja, hogy a célzatos hírek ellenére is a legtökéletesebb egység és összetartás áll fent a NDA-t alkotó valamennyi párt és szervezet között.

Valamennyi fasiszta és ezek támogatója ebbe a töretlen egységbe fog ütközni. A néppel egybeforrt NDA kiméletlenül meg fogja semmisíteni a fasiszta fenyegetéseket.

Halál a fasisztákra!

A Szociáldemokrata Párt a következő táviratot intézte a Kommunista Párt központi bizottságához:

A Szociáldemokrata Párt Központi Bi-

zottsága a miniszterelnöknek a Pauker Ana és Luca Vasile elvtársak ellen intézett nyílt, faji jellegű támadással kapcsolatban mély felháborodását fejezi ki a hitlerista szellem feltámasztásának a kísérletével szemben. Egyidejűleg kifejezésre juttatja együttérzését és rokonszenvét a munkásosztály két kipróbált harcosával szemben.

A hadsereg vezetői nem vállalnak közösséget Rădescuval

Rădescu Nicolae tábornok-miniszterelnöknek 1945 február 24-én este a rádióban tett nyilatkozatával szemben, amelyben az ország hadseregét be akarták vonni személyi jellegű politikai ténykedésébe, a felfürtök kijelentjük, hogy nem vállalunk közösséget Rădescu Nicolae tábornok ténykedésével és nyilatkozatával, miután azokat károsoknak tekintjük a hadsereg és az ország érdekeire nézve. Továbbra is öfelsege I Mihály király és a román nép mellett állunk, akinek hűségünket tettünk.

A nyilatkozatot a következők írták alá: Răscanu Vasiliu Constantin tábornok, az 5. hadtest parancsnoka, Cretulescu Ilie tábornok, a nagyvezérkar helyettes főnöke, Bărdan Stefan tábornok, a nagyvezérkar helyettes főnöke, Pretorian Septimiu vezérkari tábornok, Popescu Constantin tábornok, a bucaresti térsparancsnokság

rancsnoka, Dămăceanu Dumitru szárnysegéd-tábornok, volt királyi szárnysegéd, Rusescu Radu szárnysegéd ezredes, volt királyi szárnysegéd, Batcu Alexandru ezredes, a bucaresti-i térsparancsnokság helyettes parancsnoka, Lupascu Ion ezredes, a bucaresti-i térsparancsnokság tisztje, Popescu Nicolae vezérkari őrnagy.

A „Romania Liberă” című fővárosi lap érdekes leleplezéseket közöl, melyben feltárja, hogy Rădescu tábornok miként készítette elő a szombati eseményeket. Eszerint mintegy héttel ezelőtt a hadügyminisztérium hatáskörébe tartozó minisztériumokban különleges osztagokat szerveztek, amelyeket löszerekek láttak el. A minisztériumok parancsot kaptak, amely hatalmas utasításokat tartalmazott a fegyveres osztagok megszervezésére. A hadfelszerelési minisztériumba a népgyűlés előtt három nappal különleges önműködő fegyvereket és löszereket hozak. A minisztérium tisztjeit, akik iradai szolgálatot végeznek és így hosszú idő óta nem vettek részt katonai gyakorlaton, néhány nappal előbb kiküldték a lövöldére, ahol célbázták. Hasonlóképpen a minisztérium nőfőnök tisztje parancsot kaptak, hogy nem hagyhatják el az épületet. A különleges osztagok riadókészültségben voltak már február 22-ike este óta.

Felgöngyölítik a vasgárdista-hitlerista erdei banditák bünszövetkezetét

A tatrangai gyilkosság háttere

Arrak idején részletesen foglalkoztunk azzal a tatrangai erdőben történt gyilkossággal, amelynek egy tatrangai fiatal legény, a tatrangai Barkó György esett áldozatul. Akkoriban részletesen kifejtettük, hogy a merénylet tetteseit a közeli erdőkben bujkáló hitlerista banditák között kell keresni.

Az erdő mélyén rejtőzött partizántanya felkutatásában részt vett tatrangiak ma is sokat mesélnek a banditák élelmiszerrakományának kincseiről. Ma a háborús korlátozás idején érthetően csigázzák fel az emberek érdeklődését a ritka, alig-ig beszerezhető élelmiszerek és ruházati cikkek. És valóban nem lebecsülendő látványt tártak az emberek szeme elé. Az erdei banditák kincse-harangjában a következő dolgokat találták felhalmozva: több zsák buza és kukorica liszt, cukor zsák és ládászámra, 40 darab fehér kenyér, szalonna oldalak, frissen levágott sertés hús, 35 darab felpasztolt szárnyas, rizskása és búrakása, több rud szalámi, különféle likőrök és borok. A ruházat méltó volt az éléskamrához. Férfi és női fehérneműk, civilruhák, selyem paplan, ágynemű és pokrócok, vadonatúj férfi csizmák és női cipők sorakoztak példás rendben. A konyhának használt helyiségekben akkora fazakakat találtak, hogy száz embernek is főzhetek benne.

Természetesen a fegyverraktár is jól volt szerelve. Itt kézi és ismétlő fegyvereket találtak. Egy teljesen új román ártmányú gépfegyvert, eredeti gyáriomagolásban és három szekérnyi lőszert. A gyűjteményt főzőkályhák és miniféle szerszámok egészítették ki. A tatrangai lakosság körében nagy megdöbbenést keltett, hogy a rengeteg bünelk számított holminak a nyomozást végző erdőrők más rendelkezést adtak.

soviniszta zavarokeltők unkában

A csendőrségi nyomozás során több százharminc százletartóztattak, miután kiderült, hogy kapcsolatban állottak a bujkáló német banditákkal. Ennek ellenére a tatrangai csendőrség — a helyi közvélemény meggyőzésére és nyilvánvaló soviniszta céllal — még mindig azt hangoztatja, hogy az erdőben bujkáló banditák „magyar partizánok”. Miért ferdi-tik el a tényeket szándékosan? Kiknek érdeke a hitlerista német banditák és százcskosaik gázteit fedni?

Állítólag a meggyilkolt Barkó György tetemének megvizsgálása alkalmával a helybeli orvos is azt állította — jöhiszemien, a célzatos hírverés hatása alatt vagy soviniszta zavarokeltés céljából? — hogy a merényletet magyarok követték el.

A büntény körülményeinek meghamisítása a tatrangai állami elemi iskolában is érezteti hatását. Comsa Frusina tanítónő is szóvá tette a gyermekek előtt a következőképpen:

— A csendőrök elfogtak négy magyart, akik átszöktek Magyarországra, aztán hazajöttek és most meggyilkolták magyar testvérüket. Látjátok gyermekek, ilyenek a magyarok.

El lehet képzelni a vegyes osztályban tanuló magyar gyermekek helyzetét és minden benyomásra érzékeny lelki állapotát, amikor tanítónőjüknek megszégyenítésül szánt szavait végig kellett hallgatniuk.

Tény az, hogy ma is a magyar lakosságra igyekeznek áthárítani a gyilkos merénylet vádját, ami érthetően aggodalmat kelt a tatrangai magarság körében. A fagyúlelet szításával fel akarják dúlni a falu békéjét!

Titkos vasgárdista szervezet Ploestben

A tatrangai Barkó György meggyilkolásának körülményei új megvilágításba kerülnek a ploesti rendőrség legutóbbi nagy feltűnést keltő felfedezései nyomán.

Mint a fővárosi lapok híradásából kiderül, Ploestben a rendőrség veszélyes vasgárdista szervezetet leplezett le, amely összeköttetésben állott az ország különböző helyein működő hasonló vasgárdista tűzfészekkel. A ploesti rendőrség eddig

23 vasgárdistát tartóztatott le. A letartóztatások és a vasgárdisták kézrekerítése nem történt zavartalanul. Az üldözött vasgárdisták rálőttek a rendőrökre és az egyik golyó súlyosan megsebesítette Mihailcea rendőrgyőzőt, aki belehalt sérülésébe.

A szűkszavú tudósítás arról is beszámol, hogy a vasgárdista szervezetnek titkos fegyverraktára volt a Brassó körüli hegyekben, ahol önműködő fegyvereket és tölényeket találtak. A titkos szervezetnek az volt a célja, hogy Praha meggyében és környékén reménytelenül tartsa a lakosságot és szabotázs cselekedeteket készítsen elő az üzemekben.

Önkéntelenül felmerül a gyanú, hogy a Ploestben felfedezett titkos vasgárdista szervezet és a tatrangai erdőségekben rejtőzött német partizánok között szoros kapcsolat és tervszerű együttműködés állott fent.

Nem kevésbé valószínű továbbá, hogy a demokrácia rendszer e halálos ellenségei kiépített utánpótlási vonalakkal rendelkeztek. Az erdőben talált élelmiszert raktár gazdagsága és főleg a frissen levágott szárnyasok és sertés, mind azt bizonyítja, hogy ez az élelmészeti szolgálat kitűnően működött.

A tatrangai Barkó Györgynek ezek szerint azért kellett meghalnia, mert véletlenül ajtó a „partizánok” titkára és ezért el kellett némitani.

Van azonban ennek az egyszerű hüncs-

lekmény méreteit jelentősen meghaladó ügynek egy másik igen fontos vonatkozása is, amely megkülönböztetett figyelmet érdemel. Ez pedig az ügyben nyomozó csendőrök szerepe.

Miért akarják hamis vágyára terelni az ügyet? És még egy kérdés: Lehetséges-e, hogy ezek a hatósági közegek semmit sem tudtak előzőleg az erdő titkos lakóinak jelenlétéről, mikor a lakosság körében is már régóta suttogtak róla? Miért kellett meghalni Barkó Györgynek ahhoz, hogy a nyomozás megkezdődjék?

Megannyi kérdés, ami bizonyára újabb fényt vet erre a homályos ügyre!

Elfogták az erdőben tanyázó német banditákat

Legújabb értesülések szerint a banditák üldözésére kiküldött csendőrsztagok munkája eredménnyel járt. Néhány nappal ezelőtt a csendőrpáncsnokságra mintegy husz főből álló csoportot kísérték be, akiket az erdőben fogtak el. Az elfogottak között három nő is van. Valamennyien erdőben bujkáló százok és németek, a német hadsereg volt tagjai. Magyar egy sincs közöttük.

Ezek után remélhető, hogy hamarosan kiderül ki volt Barkó György gyilkosa. És ezzel egyidejűleg elhunyt a soviniszta hírverés is, amely minden áron tőket akart kovacsolni ebből a szomorú ügyből a magyarság ellen, hogy feldúlja a békésen együtt élő tatrangai román és magyar lakosság nyugalalmát.

Az anyanyelven való művelődésért

A Magyar Népi Szövetség szederjesi tagozatának ifjúsági csoportja két ízben is rendezett műsoros táncestélyt a tél folyamán. Tiszta jövedelem címén 15.185 lejti fizetett be a román és orosz sebesült katonák javára az „Apărarea Patriotică” pénztárhoz. Sajnos, az előadások megtartása sok nehézségbe került, mert az összeüvtelek és próbák alatt állandóan zavarták az ifjúságot egyes csendőrök. Főképp a katonai előképzősök összeszedésével fenyegettek. Január végén Nemes Ioan állami iskolai tanító azzal az ajánlattal fordult az ifjúsághoz, hogy a betanulnak egy háromfelvonásos román szindarabot, keresztülviszi, hogy a katonai előképzős ifjakat ne vigyék el.

A románnyelvű szindarab betanulása ellen semmi kifogásunk sem lenne, hiszen mindig jó, ha több nyelvet tud az ember. A velünk együtt élő román testvérek nyelvét és kultúráját pedig igazán szükséges megismernünk. De vajon milyen hatással lehet a gyermekeinkre, akik nem hogy románul, de még magyarul sem tanultak meg becsületesen imni-olvasni, hogy az anyanyelvű műveltségük ápolásában akadályozzák s a román nyelvű szindarab előadására ilyen méltatlan módon igyekeznek rábírní őket. Igazán nem lehet őket vádolni, ha az ő csekély román tudásukkal nem tudták a szindarabot kellő sikerrel előadni.

Vajon ki előtt akart érdemeiket szerezni

* Nemes tanító ur? Vajon meg lehet-e így szeretetni a román kultúrát? Nem, így csak az egymás iránti előítéleteket szaporíthatjuk. Nekünk pedig arra van szükségünk, hogy anyanyelvünkön szabadon művelődhessünk s közben egymás kultúráját is önként, jószántunkból ismerhessük meg. Jellemző, hogy a község valóságos demokrátaérzésű román hivatalnokai egyáltalán nem támogatják Nemes tanító tübbuzóságát. Boieru iskolaigazgató nem vállalt semmi közösséget az ügyvel. Florescu erdőgondnok pedig meg is jegyezte Nemes tanítónak, hogy ebben a szinmagyar faluban, hol az emberek alig értenek románul, ezzel a módszerrel csak még jobban elidegeníti a népet. Inkább arra törekedjék, hogy a román írónak magyar nyelven adassa elő a darabját, hadd ismerjék meg valóban a román nép kultúráját.

Különösen rossz hatással volt, hogy Nemes tanító ígérete teljesen feleltelenül hangzott el, mert február 13-án a katonai előkészítés ifjakat mégis elvitték, kettő kivételével, mert a tanítónak sikerült egységbontókat nevelni belőlük.

Tudjuk, hogy a Nemzeti Demokrácia Arcvonal kormányza véget fog vetni ezeknek a módszereknek, s ezért várjuk mi is, hogy a valóban demokratikus Romániában megvalósíthassuk e két egymásutalt nép testvéri megértését.

Szederjesi olvasó.

Románia és a Szovjet-szövetség gazdasági kapcsolatai

(Nagyszeben.) Constantinescu Minia nagyszebeni megyefőnökség nagytanácsban rendkívül érdekes előadást tartott szovjet-román gazdasági kapcsolatok kérdéséről. Előadásában a következőket fejtegette ki:

Az 1913 óta eltelt 32 év alatt Románia mindössze 5 évig tartott fent gazdasági kapcsolatokat keleti nagy szomszédjával, a Szovjetunióval. Ezek az összeköttetések azonban igen lankák és rendszertelenek voltak. A kedvezőtlen politikai viszonyok mellett az 19 évbeli Oroszországgal gazdasági és politikai haso l'ságunk miatt sem fejlődött ki szorosabb kapcsolataink.

A körülményeket azonban gyökeresen megváltoztatták az 1917 októberében Oroszországban lezajlott bolsevik forradalom eseményei. Ettől az időponttól kezdve teljesen megváltoztak ennek földrésznének a viszonyai úgy gazdasági mint kulturális téren. A világon sehol soha nem tapasztalt lendülettel indult meg az építés, a termelés és a közművelődés munkája.

A szovjetmunkások parázstok és erők kemény, együttes munkája révén sikerült az ötvenes tervnek keretében 23 alatt olyan haladást tenni, amilyenre ma állam évszázados erőfeszítés mellett sem lett volna képes.

A Szovjet-övtől, amely lakosságát kiterjedését tekintve földgömb harmadahelyén áll, a szovjetvezetés alatt a világszerte első gazdasági hatalmává küzdött fel magát. A felbecsülhetetlen szén, kőolaj, vas, mangánérc, és egyéb tartalékaival, aknázott vízierővel a világ legtermelékenyebb mezőgazdasági üreme és másodipari állama lett. Ma gazdaságilag már teljesen független tette magát a külföldi lakosságtól mindenben gondoskodik, sőt rövidesen a külföldet is elláthatja termékeivel.

Románia és a Szovjetszövetség közötti gazdasági kapcsolatok révén Románia számára soha nem látott lehetőségek nyílnak meg. Közvetlen tőzomszédunk a világhatalmas bányarészesanyagforrása és gazdasági termelője. A Szovjetszövetségnek nincs szüksége a kőolajunkra, szénbuzánkra, vagy fánkra, de annál nagyobb szükségünk lesz nekünk a Szovjetszövetség vasára, szénére, gyapotjára, gumijára, rezére, alumíniumjára, traktorjaira, mezőgazdasági gépeire, gépkocsijaira, motorjaira, melyeket a hatalmas szomszédunk és barátunk, a Szovjetszövetség tud megadni.

A Szovjetszövetség újjaépítése most, a háború tartama alatt is káprázatos ütemben folyik. Röviddel a háború befejezése után a Szovjetszövetségben nyomoma sem lesz a rombolásoknak. Ez az államszövetség, amely 23 év leforgása alatt a semmiből annyit volt képes alkotni, amennyit más állam talán évszázad folyamán sem, képes lesz a hitlerista hódok által porig rombolt országát a legvidébb idő alatt nemcsak újjá, de jobbra is építtetni.

Az az esély, hogy a hatalmas Szovjetszövetség, mely tőzomszédunk, barátunk, lehet, országunk gazdasági újjaépítését és fejlődését beláthatatlanul kedvező szerepet vihet majd, de hogy mindez a teljesedés állapotába jusshasson, ahhoz szükséges, hogy: a) őszinte és hűséges politikai kapcsolatokat kell kiépítenünk és gyarapítanunk a Szovjetszövetség iránt, b) a fogadtatandó és a leghatározottabb módon kell betartanunk a végrehajtandó a fegyverszüneti egyezményt.

Példát vehetünk a Szovjetuniótól, amely ennek 1917—1924-ig terjedő nehézségekben, mikor az eszme külső belső ellenségeinek gyilkos tüzeiben áll, sikerült legyőznie azokat a népek egy jobb jövőbe vetett egységes hitével, megszervezett hősi ellenállásával akkor is győzte a nehézségeket, az alakulás kedeti nehézségei ellenére is, és legyőzte is, mikor a Szovjetszövetség népét a szeszendő valósága győzte meg eszméi helyességéről.

Ha példát veszünk a Szovjetszövetség ragyogó teljesítményéről, nekünk is kerülni fog legyőzni a mai nehézségeinket és a Szovjetszövetséggel kiépítendő szoros baráti és gazdasági kapcsolataink megvalósításával korlátlan lehetőségeket nyithatunk magunk számára fejlődésünk, az

Keresünk

mérnököt és mestert

nagy gyakorlattal rendelkezőket acélöntő-débe (elektromos kemence)

Ajánlatokat az ujság kiadóhivatalába.

Köln az amerikai ágyuk bombatűzében

Az ágyonbombázott német főváros rémnapjai

(London.) Az amerikai 1. és 9. hadsereg gyors ütemben folytatja az előrenyomulást a kölni síkság felé. Az amerikaiak Köln-től már csak 20. Düsseldorftól pedig 30 kilométer távolságra vannak. A Roehr folyón keresztül állandóan óriási mennyiségű hadianyagot szállítanak a Rajna-vidék fővárosa felé előrenyomuló amerikai csapatok utánpótlására.

Délebbre az amerikai haderők elérték Gladbach városát.

Egy német hadtudósító távirata szerint Köln már az amerikai tüzés ágyutűze-

ben áll.

(London.) Az angol-amerikai légihaderő egyre nagyobb számban légitámadásokat intéz Németország katonai szempontból fontos városai ellen. Különösen Berlint látogatják meg egyre gyakrabban a bombázó repülőgépek. A német főváros ellen a háború eddigi legerősebb légitámadását intézték.

Ujabb híradás szerint Németország fővárosa két nap óta lángokban áll. Berlin három főpályaudvara egyetlen romhalmaz. A halottak és sebesültek száma — mint a

német rádióállomások közül — rendkívül nagy, az okozott károk minden képzeletet felülmúlnak. A kedre virradó éjszaka újabb erősebb brit kötelékek bombázták a német fővárost.

Néhány angol vadászpilóta üzenetet dobott le, amelyben üdvözölte a szovjet fegyvertársakat, bejelentve, hogy a szövetséges hadseregek végső győzelmé küszöbön áll.

A Reichstag felgyújtásának évfordulója

(London.) Február 27-én volt a tizenkettedik évfordulója annak a napnak, amikor a náci felgyújtották a Reichstagot. Ez alkalommal a „Daily Telegraph” azt írja, hogy ezen a napon, akárcsak akkoriban, Berlinből lángnyelvek emelkednek az égre. Ezúttal azonban a tüzvést hatal-

mas erejű légi bombázások idézték elő. A megemlékezés során a lap utal arra, hogy a német parlament felgyújtása jeladás volt a náci részéről az egész világnak lángokba borítására. Berlin azonban alaposan megfizet ezért a büntényért. A német fővárosra a háború folyamán több

mint 55.000 tonna bombát dobáltak. Berlin lángokban áll, miközben Zsukov és Konyev tábornagy haderői a város kapuját elől állanak. A berlinieknek tudniuk kell — vonja le következtetéseit a lap — hogy minden ellenállás hiábavaló.

Budapest a nyilas-rémuralom napjaiban

Mennyiért vásárolták meg Nyirő Józsefet. — Szabó Dezső végrendelete

Október tizenötödikén a kora délutáni órákban Hlatky Endre beolvasta a magyar rádióba, hogy Magyarország a szövetségesektől fegyverszünetet kért és az ország kormányzója parancsot adott a Vörös Hadsereggel való ellenségeskedés megszüntetésére. A fegyverletétel híre már napokkal azelőtt tudta a magyar főváros, de ekkor vált bizonyossá. Az eddig riadalomban élő Budapest népe az utcákra

özönlött. Eljenző mámoros tömegek hampolyogtak a körutakon, rikkanások ordítottak a „Magyarország” című lap kiadását, amely hozta a kormányzó hadparancsát. Itt-ott tüzek gyulladtak: égtek a gulába rakott fegyverek. Bent a hadikórházakban sebesült szovjet hadifoglyok és magyar honvédek ölelkeztek. Csak most látszott meg igazán, hogy a magyar népre

akarata ellenére ráerőszakolták ezt a háborút. Egy pillanatra a remény sugarai ragyogtak be az ősi Budapestet, hogy a másik pillanatban lefagyjon az arcokról az öröm.

A Duna felől gépfegyverkattogást hozott a szél és fel-felugrott egy-egy löveg. Nemsokára német harckocsik dübörögtek és géppisztolyos nyilasok száguldoztak gépkocsikon a magyar főváros utcáin.

Hullahegyek tornyosulnak a Teleki-téren...

A munkáskerületek és sötét bérházak lakói feszülten figyelték az eseményeket. Alig szürkült, jött a hír: német SS-kötelékek elfoglalták a lakóhegyi rádióleadót. A lakonyakat a honvédség nem hagyhatja el... Német őrségek vannak a lakóhegyek előtt... A királyi várat német páncélosok és Hitler nyilas bércei zárták körül... A csendőrség és rendőrség parancsnokai látjatszották a csendőrséget és rendőrséget a nyilasoknak...

A városmajori Arsenált megnyitották és szétszórták a fegyvereket a nyilas hordáknak. És mintha bizonyíték lenne: Budapest dermedt csendjét kézigranátók robbanása, síkolyok és halálhőrgések verték fel. Ahogy felszállt az este, mint lopakodó gyilkosok, nyilasbandák terelték össze a zsidók százait a Király- és Wesselenyi utcák környékéről a Teleki-térre. A szűk területre összehúzóult tömegek percek alatt elintézték a géppisztolyos és kézigranátók. A Teleki-téren hullahegyek tornyosultak. Egy tizenöt éves nyilas karszallagos suhanc azzal dicsekedett, hogy tizenöt darab kézigranátót vágott közükbe. És ezen az éjszakán, mintha elszabadult volna az emberi aljasság és gonoszság, minden, ami rossz, galád és szennyese.

A királyi vár ellen egész éjszaka folyt az ostrom. A testőrség utolsó pillanatig védekezett. És amíg harckocsik lötték a várat, nyilas csöcselék fosztogatta az üzleteket, lakóházakat. Mindenféle menekülők lapultak az éjszakában. A nyilasok újabb tömegeket, férfiakat, nőket, gyermekeket hajtottak a Duna felé. Vár mosta a pesti és budai partokat s hajnalban hullák százait sodorta tovább a víz.

Nyirő József ötvenezer pengője

Erről írta azt a nyilas sajtó: „Budapest vértelen forradalma”. De a tömeggyilkosságokról némán hallgatott és arról is, hogy Budapest külvárosai napokon keresztül munkások álltak harcban a nyilas bandákkal. Sajtó és rádió véresen tájékoztatt minden ellen, ami nem nyilas érdekeket szolgált. A hitlerbérenc magyar korcsma „Vezérő Akarata” Szálasi, Hitlernek küldött üdvözlő táviratát így kezdte: „Mint Isten kegyelméből és a magyar nép akaratából a Magyar Hungarista Munkásállam m. kir. miniszterelnöke, ezennel jelentkezem Nagyméltóságodnál”.

Sajtóban, rádióban és színpadon minden idők legfélelmetesebb uszítása és bá-

gyu agyvelők legőcsmányabb hazugságáradata indult meg. De a magyar tömegek felé nem érezték magukat elég erőseknek. Az általános terror mellé nevére volt szükségük, akik igazolják gázságaik „erkölcsi” megokolását.

A megalakult úgynevezett „Nemzeti Szövetség” egyik aláírója Nyirő József volt, aki ötvenezer pengőért csatlakozott a „Nemzeti Szövetség”-hez. Nyilatkozatot akartak kicsikarni a nobeldíjas szegedi tudóstól, Szentgyörgyi Albert professzortól: nyilvánosság előtt jelentse ki azt, hogy

A kolozsvári református kollégium örököi

A színházak kormánybiztosának, Kiss Ferencnek ígértetése és fenyegetései ellenére olyan művészek tagadták meg a szereplést, mint Bajor Gizi, Mezey Mária és mások, míg Szilassy László hatalmas nyilatkozatokban jelentette be, hogy bevonul katonának, mert ez az egyetlen kötelesség de golyók süvitése helyett meglegedett a budapesti Gestapóhoz való hadnagyi beosztásával. Ebbe az irodalmi és művészi mocsárba különösen szökött bele a „Magyar Ünnepe” egyik novemberi számában megjelent utolsó Szabó Dezső-írás,

amely végrendeletét is tartalmazta. A januárban nyilas-terror áldozatává vált író, akinek behavazott holtteste napokon át feködt temetetlenül a Rákóczi-téren, végrendeletében minden vagyonát, beleértve könyveinek ezután jövedelmét is, a kolozsvári református kollégiumra hagyta, de hozzáfűzte, hogy amennyiben ez a történelmi változások során végrehajthatatlan lenne, úgy a jog a kolozsvári református egyházközségre száll. Kikötése az, hogy vagyonából szegénysorsú, de érdemes magyar gyermekeket taníttassanak.

Nem elég, ha az előljáró magyar, demokrata is legyen!

Csernátfalusi levél

Levél érkezett a szerkesztőségünkhöz, amely egyszerű, keresetlen szavakkal azt vázolja, hogy nem elég, ha a magyar falunk magyar előljárósa van, hanem ennek az előljárósnak valóban a nép érdekeit kell szem előtt tartania.

„...mikor a község fát ad el, — panaszkolja falusi levelezőnk — és az erdő gondnokság kimegy az erdőre a fát átadni, az átadás előtt — így van már szokásban — nagy tüzet raknak, megsütnek egy bárányt, még hozzá vagy tíz kiló disznóhúst, s van úgy, hogy harminc liter bor is elfogy a lakoma után. Csak ezután látunk a fa felméréséhez. Fel is mérnek ott a tűz körül egy néhány darab fát, de beljebb az erdőbe már nem igen mennek, mert a sok elfogyasztott bor se engedi őket. Így aztán akinek a fát kimerített, annak megtérül a lakoma ára, mert rendszerint jó vásárt kötött...”

„...most, hogy előt az augusztus 23-ika, mi, csernátfalusi csángók voltunk első a szervezkedésben és halásak is vagyunk

vezetőinknek, akik fáradságot nem kímélve, megfeszített erővel dolgoztak a nép érdekében, sőt amikor szükség volt rá, a szomszéd községek is segítséget adtak. Sajnos azonban, hogy most is akadnak olyan emberek, akik a jó dolgot elrontják és a magyar nép becsületét bepiszkolják. Akik elfelejtik, hogy a dicső Vörös Hadsereg augusztus 23-án elhozta nekünk a szabadságot és testvériséget, megkaptuk a hitlerizmus által letiltott jogainkat. Most csak éppen össze kellene gyűjtsünk, hogy ezeket a jogokat meg is valósítsuk. Mivel Csernátfalui lakossága túlnyomórészt magyar, a községi előljáróság java része is a magyarság kezén van, de nem lehet a magyarság között is minden emberben megbízni, mert még mindig van olyan, aki a demokráciát nem szívében, hanem a zsebében hordja.

Egy ízben tüzfakasztás volt a faluban. A községi előljáróság minden házszámra két székér fát utalt ki és nem vette tekintetbe, hogy van ház, ahol két

család is lakik. Ezzel szemben volt ak, kijátszott az előljáróssággal és így négy székér fát is kapott, mint például egy községi tanácsos.

Felhívjuk a községi előljáróság figyelmét, hogy az ilyen embereket, akik a fel szabadulás után sem szünnék meg a saját érdekeiket a község elé helyezni és nem dolgoznak a köz javán, zárják ki bizonyos ideig a községségből, az erdőjégből, hogy lássák mit jelent a köz nélküli élni.”

Háborús bűnösök a bucuresti-i törvényszék előtt

(Bucuresti.) Azok a különleges törvényszékek, amelyek a háborús bűnösöket és az országot veszélybe sodró vádlottakat hivatottak elítélni, Bukarestben élénk tevékenységbe kezdtek. Sorra vonulnak fel a bíróság elé a gyilkosok és fosztogatók gyászos alakjai, akik a Németországgal való barátság mellett kardoskodtak és a Szovjetszövetség elleni háború szítói voltak.

Igy most áll tárgyalás alatt Vlădescu Ovidiu, volt miniszter és miniszterelnök-ségi államtitkár, akit korábbi bűnei mellett azzal is vádolnak, hogy ki akarta szabadítani Antonescu Ion és Mihail, amikor augusztus 23-án már biztos őrizet alatt tartották őket a királyi palotában. Dragoș Titusnak, a volt románizálási miniszternek az ügyét is ugyanitt tárgyalják.

Ghineraru hadnagy ellen az a vád, hogy csendőrpáncsnoki mivoltában Ukrajnában több gyilkosságot követett el. Ezenkívül több magasrangú tiszt és főtisztviselő ügyének a tárgyalása folyik és magán Veturia Gogának, Goga özvégények az bírálására is most került sor.

Carlaon tábornokot, Iasi katona rancsnokát az 1941 évi jasi-i vérfürdőheli és ő volt az is, aki a kommun és zsidókat gyűjtőtáborba terelte és a sárga csillag viselésére kényszerítette. S bár Carlaon tábornok több ezer zsidónak a vére tapadt, ságok részéről mégis kíméletes bánattal és a börtön helyett gedték neki, hogy kényszerlakhatást bukaresti otthonában tartozk.

Vasárnap délután az elhunyt orosz író, Alexis Tolstoj maradványait Moszkvában elhamvasztották

(Moszkva.) Moszkva lakossága vasárnap délután nagy halottját, Alexis Tolstojt, a kiváló író és hazafit. A szakszemetek házában felavatolt író koporsójára majdnem minden szovjetszervezet képviselője, a nép sűrű sorokban keresi fel nagy halottját, hogy tőle utolsó búcsút vegyen. A látogatók sorában tudósok, írók, mérnökök, katonák, tisztek és tábornokok vannak. A ravatal mellett a kormánybizottság tagjai állnak díszőrséget, akiket időnként tudósok, írók és szovjetképviselők egy-egy csoportja vált fel. Maga Ilya Eijrenburg, a népszerű író is helyet kapott a díszőrségben, hogy elhunyt kártársának részvételt lerója.

Vasárnap délután gyászinduló hangja mellett vitték ki az elhunyt barátai hatalmas néptömeg részvételével a koporsót Tolstoj utolsó útjára, a krematóriumba, ahol a nagy orosz hazafi földi maradványait elhamvasztották.

A londoni lengyel emigránsok és a lengyel kormány csatlakozása

(London.) A londoni lengyel emigránsok és a lengyel kormány csatlakoztak a parancsnokává Anders tábornokot, az olasz harcfronton küzdő csapatok parancsnokát nevezte ki.

Az angol kormány jegyzékét tett közzé, amelyben hangoztatja, hogy a kinevezés az angol kormány előzetes megkérdezése és hozzájárulása nélkül történt.

A brassói nyomdász szakszervezet f.é. március 3-án szombaton fél 8 órai kezdettel a Redut összes termében

Műsoros estélyt

rendez. Előadás után tánc.

